

ภูมิอากาศจังหวัดยโสธร

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดยโสธรตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 128 เมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 4,161.44 ตารางกิโลเมตร หรือ 2.6 ล้านไร่ และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 531 กิโลเมตร ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดมุกดาหาร
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดอำนาจเจริญและจังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดร้อยเอ็ด

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยโสธรมีพื้นที่เป็นรูปพระจันทร์เสี้ยว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและป่าโปร่ง ตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราช ทางตอนเหนือบริเวณพื้นที่อำเภอเลิงนกทาและอำเภอกุดชุมบงบางส่วนเป็นภูเขา ถือเป็นอาณาเขตของเทือกเขาภูพาน แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำชี ลำเซบาย ห้วยโงง ลำยัง

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดยโสธร ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว (ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์) ทำให้จังหวัดยโสธรมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดยโสธร พิจารณาตามลักษณะของลมฟ้าอากาศของประเทศไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวัน และเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นที่มีอากาศร้อนอบอ้าว โดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในช่วงดังกล่าวร่องความกดอากาศต่ำที่พาดอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี แต่อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยดังกล่าวที่ทำให้มีฝนตกชุกแล้วยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดยโสธรมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและป่าโปร่ง ทำให้อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก ในช่วงฤดูหนาว แต่อากาศจะค่อนข้างร้อนอบอ้าวในช่วงฤดูร้อน โดยอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 26.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.5 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.3 องศาเซลเซียส และเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี ส่วนในช่วงฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม

ฝน

ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปีอยู่ระหว่าง 1,100 – 1,300 มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดทั้งปี 1,342.0 มิลลิเมตร และมีจำนวนวันที่ฝนตก 110 วัน โดยเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี มีปริมาณฝนเฉลี่ย 350.7 มิลลิเมตร และมีฝนตก 22 วัน

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวผ่านหรือเข้าสู่จังหวัดยโสธรมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันและมีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก โดยเคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชาและลาว ก่อนจะเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยทำให้ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายมากนัก แต่ยังคงทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากจนก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ สำหรับช่วงเวลาที่พายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนตัวผ่านจังหวัดยโสธรโดยปกติจะอยู่ระหว่างเดือนมิถุนายนเป็นต้นไปจนถึงเดือนพฤศจิกายน โดยเฉพาะเดือนตุลาคมเป็นช่วงที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดยโสธรได้มากที่สุด

จากสถิติในคาบ 69 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2562 พบว่า พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวผ่านจังหวัดยโสธรมีทั้งหมด 13 ลูก และมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือนมิถุนายน 1 ลูก (2547) เดือนกันยายน 4 ลูก (2522, 2525, 2556, 2559) เดือนตุลาคม 6 ลูก (2504, 2506, 2510, 2513, 2532, 2549) และเดือนพฤศจิกายน 2 ลูก (2527, 2539)

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดยโสธร

สถานีอุตุนิยมวิทยายโสธร ตั้งอยู่ที่ บ้านสะเดา ต.ตาดทอง อ.เมือง จ.ยโสธร 35000

หมายเหตุ - สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยข้อมูลอุณหภูมิและปริมาณฝน (อ้างอิง สถานีอุตุนิยมวิทยาร้อยเอ็ด) คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2562

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มกราคม 2563